

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність 121 – Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма «Комп'ютерні науки»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

Сторінка курсу в eLearn

Додонова Віра Іванівна,
доктор філос.наук, професор
Кафедра філософії та міжнародної комунікації
125, корпус 3;
Тел.: 527 81 50
Електронна пошта: dodonovav@nubip.edu.ua
ЕНК <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія є надзвичайно важливою дисципліною для спеціалістів в галузі *комп'ютерних наук*. Штучний інтелект, логіка, робототехніка, віртуальна реальність: саме в цих сферах зустрічаються інформатика та філософія. Обидві дисципліни сфокусовані на представленні інформації та раціональних висновках, поділяють спільні інтереси в дослідженні алгоритмів, інтелекту, мови, моделей, доказів та перевірок. Комп'ютерним науковцям необхідно вміти критично мислити, особливо у зв'язку з їх просуванням у нові сфери діяльності, і з філософської позиції розуміти світ, який все більше формується під впливом високих технологій, що відкрили перед людством новий діапазон досліджень - від філософії штучного інтелекту до етики конфіденційності та інтелектуальної власності.

Метою вивчення дисципліни є надання знань з філософії як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії, світоглядно-методологічна підготовка студентів, формування їх філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти. Завданням вивчення дисципліни є дослідження історії філософії та її органічної складової – історії української філософії, сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до цього світу; вивчення комплексу принципів пізнання як загального методу пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань економічної теорії і практики. Цьому підпорядковане вивчення наступних розділів: "Вступ до філософії", "Історичні типи філософії", "Онтологія", "Гносеологія", "Соціальна філософія". Окремим завданням курсу філософії є озброїти сучасного менеджера арсеналом

знань, що складають теоретичну і методичну основу формування нової культури ділового спілкування. Предметом курсу є світ загалом у його найбільш загальних закономірностях з позицій відносин «людина – світ».

Відповідно, **студент повинен знати:**

- основи методології наукового пізнання;
- історичні типи філософії, основні парадигми філософствування;
 - основні галузі філософського знання (онтологія, гносеологія, логіка, філософська антропологія, етика, естетика, соціальна філософія тощо);
- основні форми буття і сутність діалектики;
- походження свідомості, форми і структуру свідомості;
 - шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами;
 - форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок;
 - умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури;

студент повинен вміти:

- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію;
 - застосувати знання, яких було набуто під час вивчення курсу “Філософія”, в процесі вирішення професійних завдань, в процесі розробки соціальних й екологічних проектів, організації міжлюдських відносин;
 - науково аналізувати найважливіші соціальні проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя;
 - розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури та цивілізації;
 - володіти методологією й методами пізнання, розуміти сутність творчої діяльності;
 - вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем;
 - добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК09. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК8. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.

СК9. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.

СК10. Здатність накопичувати, обробляти та систематизувати професійні знання щодо створення і супроводження програмного забезпечення та визнання важливості навчання протягом всього життя.

СК14. Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.

Відповідно до ОП «Комп'ютерні науки» **програмні результати** навчання після засвоєння дисципліни такі:

ПРО1. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПРО2. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.

ПРО6. Уміння вибирати та використовувати відповідну задачі методологію створення програмного забезпечення.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лаборатор ні,)	Результати навчання	Завдання	Оцінюв ання
Модуль 1				
Філософська пропедевтика. Сутність філософії, її роль у суспільстві	1/2	Вміти застосовувати теоретичні знання для пояснення механізму формування світогляду, виникнення певних історичних типів світогляду. Вміти обґрунтувати свою світоглядну позицію.	Усне опитування, опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань.	5 5
Філософія Давнього світу	1/2	Знати основні етапи становлення античної філософії. Вміти пояснити процес виникнення і розвитку європейського менталітету на основі античної філософії.	Усне опитування, опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань. Дискусія, рольова гра.	5 5
Філософія Середньовіччя та Відродження	1/2	Вміти читати та тлумачити релігійні тексти і пояснювати сучасні релігійні уявлення. Вміти аналізувати сучасні уявлення про людину, гідність, прекрасне на основі філософії доби Відродження.	Здача контрольної роботи. Опитування	5 5
Філософія Нового часу та Просвітництва	1/2	Знати основні етапи становлення і розвитку філософії Нового часу. Вміти аналізувати здобутки сучасної науки з точки зору мислителів Нового часу. Вміти використовувати ідеї Просвітництва для пояснення	Здача контрольної роботи. Опитування	5 5

		проблем і перспектив розвитку суспільства.		
Німецька класична філософія	1/2	Знати основні етапи розвитку німецької класичної філософії. Вміти пояснити проблеми громадянського суспільства, аналізувати справедливе суспільство, розуміти механізми процесу пізнання. Знати етичні принципи і діяти на їх основі. Вміти реалізувати свої права і свободи.	Опитування у вигляді есе з основних питань. Усне опитування	5 5
Некласична філософія XIX-XXI ст.	1/2	Знати сучасні напрямки і філософські школи. Вміти пояснити процеси, що відбуваються у несвідомому; вміти інтерпретувати проблему свободи і відповідальності, вміти читати філософські тексти.	Опитування у вигляді есе. Усне опитування. Дискусія.	5 5
Українська філософія	1/2	Знати основні етапи становлення філософії в Україні, вміти інтерпретувати різні філософські ідеї українських мислителів.	Опитування у вигляді есе. Усне опитування.	5 5
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2				
Філософське вчення про буття	1/2	Знати різні теорії буття, вміти пояснити поняття матерії, вміти аналізувати сучасні теорії походження всесвіту, зокрема, з позиції спеціалістів у галузі комп'ютерних наук	Здача контрольної роботи. Усне опитування	20 10
Свідомість як фундаментальна категорія філософії	1/2	Знати теорії походження свідомості, вміти пояснювати процес виникнення людини з різних точок зору, вміти пояснити принципи роботи мозку з позиції спеціалістів у галузі комп'ютерних наук, вміти аналізувати проблеми, як виникли зі створенням штучного інтелекту і мережевих систем.	Опитування, написання есе	20 20
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК.	30
Модуль 3				
Пізнавальна активність людини	1/2	Знати основні механізми пізнавального процесу, вміти пояснити такі феномени як інтуїція, віра, розум, пам'ять. Вміти розрізняти поняття правди та істини. Знати теорії істини.	Теоретичне опитування Контрольна робота	20 20

Особливості наукового пізнання	1/2	Вміти класифікувати і застосовувати методи наукового пізнання. Вміти пояснювати свою точку зору з наукової позиції. Вміти пояснити особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами. Бути здатним до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Дискусія Написання есе	10 20
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 4				
Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	1/2	Знати основні теорії походження суспільства, вміти аналізувати сучасні соціальні процеси, застосовувати знання, набуті в процесі вивчення курсу для розробки соціальних проєктів, вміти аналізувати проблеми, як виникли зі створенням штучного інтелекту і мережових систем. Усвідомлювати цінності громадянського суспільства, розуміти поняття свободи і відповідальності.	Дискусія. Опитування.	5 10
Філософська антропологія	1/2	Вміти інтерпретувати людину як біопсихосоціальний феномен. Знати теорії походження людини. Вміти обґрунтувати свою власну точку зору на питання сенсу життя людини. Знати проблеми і перспективи розвитку штучного інтелекту.	Написання есе. Опитування у формі дискусії	10 10
Філософія культури і цивілізації	1/2	Знати відмінності між культурою і цивілізацією. Вміти визначити свою культурну ідентичність, знати принципи спілкування у міжкультурному діалозі. Зберігати і примножувати культурні, етичні, цивілізаційні цінності.	Усне опитування Рольова гра Написання есе	5 5 10
Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього	1/2	Знати теорії цінностей, принципи формування ціннісних орієнтацій на певному культурному підґрунті, вміти вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем	Теоретичне опитування Контрольна робота	5 10
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тест, теоретичні питання, задача	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Дедлайни визначає викладач. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу
--	--

	лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрядження).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Есе, реферати, презентації повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу. Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	Заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано